

Labdarúgó akadémisták társadalmi háttérvizsgálata a vidék-főváros akadémiainak vonatkozásában

Rábai Dávid

Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar
Humán Tudományok Doktori Iskola Nevelés-és Művelődéstudományi Doktori Program

A kutatás célja, a téma relevanciája, minta, módszer és hipotézis

- Cél: átfogó képet kaphassunk a labdarúgó akadémisták anyagi, társadalmi környezetéről, kulturális tőkéről → mindezek mentén összehasonlítsuk a vidéki-fővárosi akadémiaik növendékeit
- A kutatás relevanciája: hazánkban korábban még nem vizsgálták ilyen jelentős mértékben a labdarúgó akadémisták társadalmi hátterét → újszerű eredmények
- Minta: három fővárosi (N=251) és három vidéki (N=309) labdarúgó akadémia akadémistáinak válaszai szerepelnek, közel azonos eloszlásban. A válaszadó akadémisták a 11 és a 19 éves korosztályok között mozogtak, az adatfelvételt mind a hat akadémia személyesen hajtották végre papír alapon, így mindenhol terepmunkát végeztünk
- Módszer: kérdőíves lekérdezés módszere (N=560)
- Hipotézis: a fővárosi és vidéki akadémiaikon fejlődő labdarúgók eltérő társadalmi helyzetűek, illetve többségük szüleinek vagy testvéreinek korábban szintén a labdarúgás volt a fő sportáguk. Felvetésünk szerint az objektív és szubjektív anyagi tőke szempontjából szintén nagy különbségek vannak a vidék-főváros akadémistái között, illetve a kulturális tőke esetében is. A vallásosság tekintetében az akadémisták kevésbé tekinthetők vallásosnak.

Az akadémisták száma régiók szerint a 10-19 éves korosztályok tükrében

Központi régió akadémiai	Akadémisták száma (10-19 éves korosztályok)
1. Magyar Futball Akadémia	81
2. Ferencvárosi Torna Club	161
3. Sándor Károly Labdarúgó Akadémia	80
4. UTE Labdarúgó Akadémia	268
5. Vasas Kubala Akadémia	226
Összesen	816
Észak-magyarországi régió akadémiai	
6. Diósgyőri Labdarúgó Akadémia	150
Észak-alföldi régió akadémiai	
7. Debreceni Labdarúgó Akadémia	153
8. Várda Labdarúgó Akadémia	96
9. Bozsik József Labdarúgó Akadémia	172
Összesen	421
Dél-alföldi régió akadémiai	
10. Békéscsabai Labdarúgó Akadémia	130
11. Szeged 2011 Grosics Akadémia	115
12. Kecskeméti Labdarúgó Akadémia	200
Összesen	445
Közép-dunántúli régió akadémiai	
13. MOL Vidi FC	107
14. Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia	140
Összesen	247
Dél-dunántúli régió akadémiai	
15. Bene Ferenc Labdarúgó Akadémia	139
16. Pécsi Labdarúgó Akadémia	140
Összesen	279
Nyugat-dunántúli régió akadémiai	
17. Szécs János Labdarúgó Akadémia	145
18. Illés Akadémia	100
19. Fehér Miklós Labdarúgó Akadémia	140
Összesen	385

Ezer 10-19 évesre jutó akadémisták száma régióként								
Lakosság	Központi régió (Pest megye)	Észak-magyarországi régió	Észak-alföldi régió	Dél-alföldi régió	Közép-dunántúli régió	Dél-dunántúli régió	Nyugat-dunántúli régió	Vidéki régiók összesen
10-14 évesek (fő)	36 697	31 346	40 784	31 631	26 891	22 527	24 173	
15-19 évesek (fő)	34 460	34 048	44 304	33 324	27 102	23 625	24 907	
10-19 évesek (fő, összesen)	71 157	65 394	85 088	64 955	53 993	46 152	49 080	364 662
Akadémisták száma (fő, összesen)	816	150	421	445	247	279	385	1 927
Ezer 10-19 évesre jutó akadémisták száma (%)	11,5	2,3	4,9	6,9	4,6	6,0	7,8	5,3

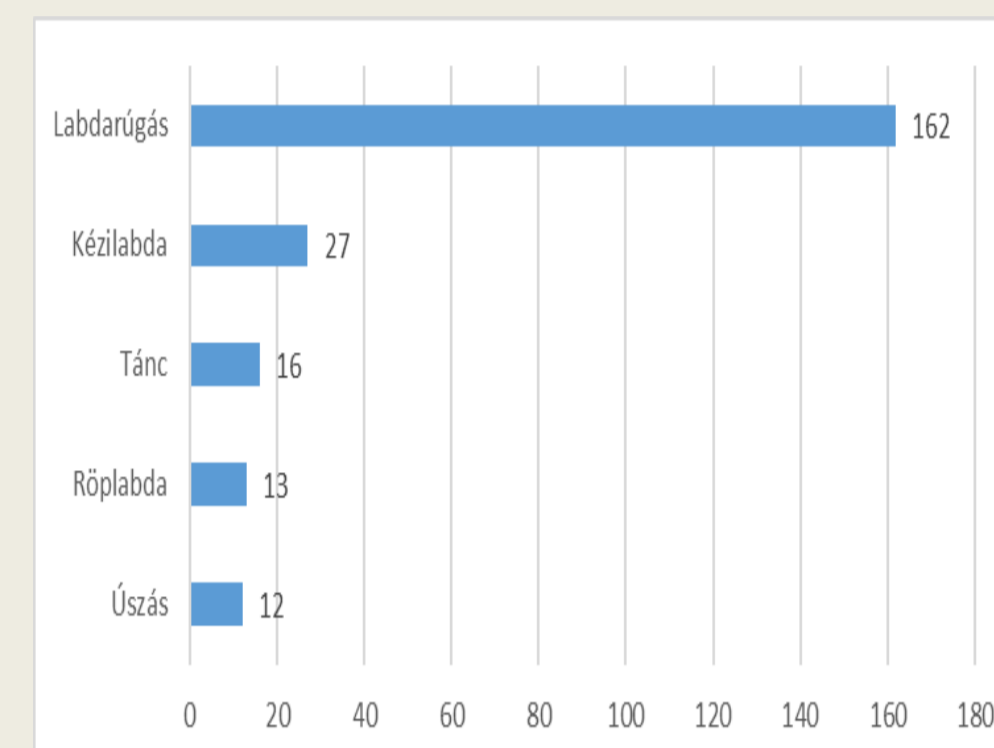
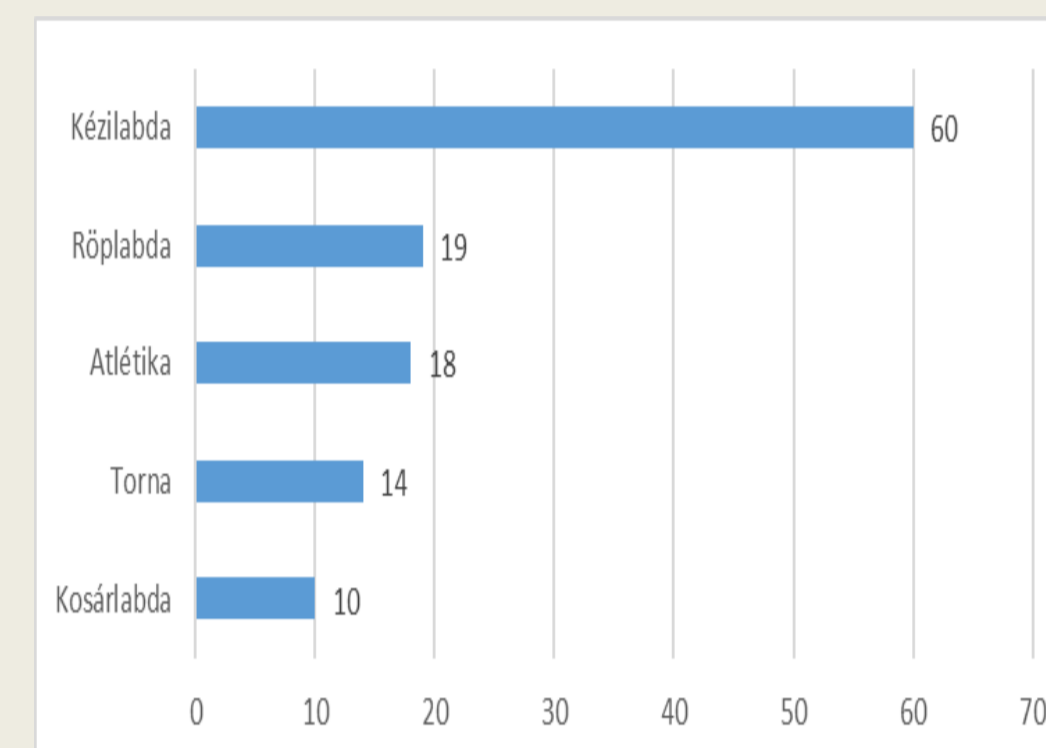
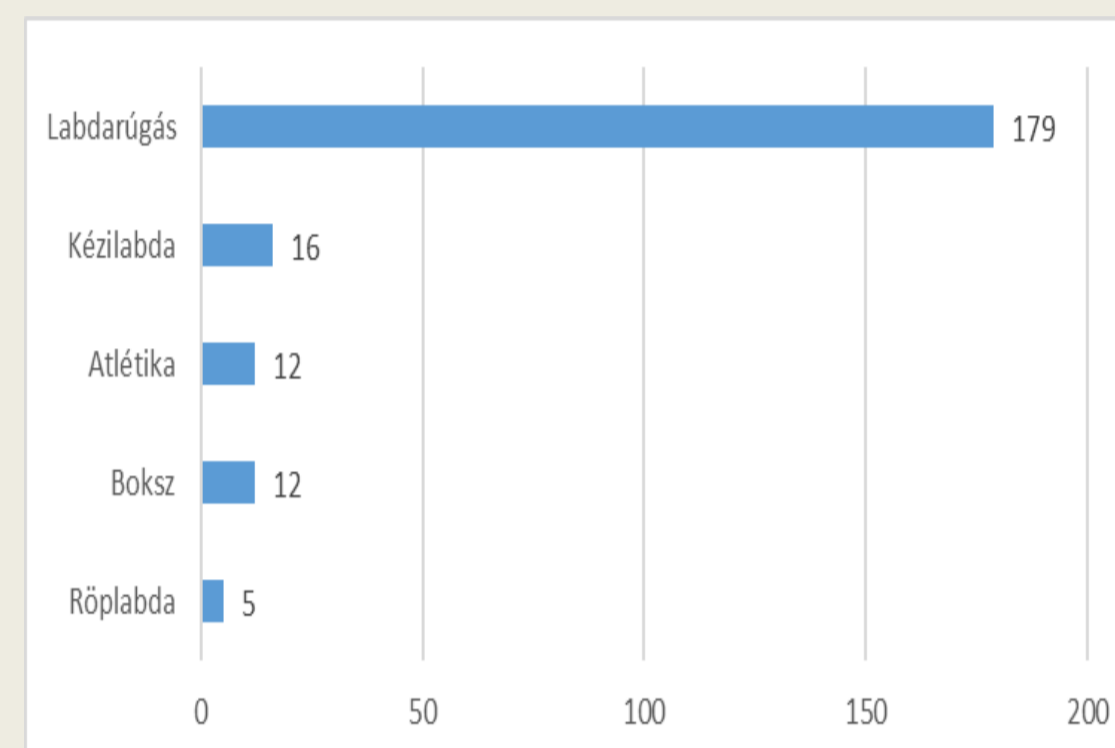
Összegzés

- Szignifikáns különbséget több kérdés esetében is felfedeztünk a vidéki és a fővárosi fiatalok válaszai kapcsán:
 - a szülő vagy testvér/testvérek sportolói múltjával (p=0,032)
 - a vallásossággal (p=0,048) kapcsolatosan
- Több esetben is ellentétes eredmények az akadémisták és a korosztályra vonatkozó kutatások között
- Hipotézis: az eredmények alapján csak részben igazolódott → a fővárosi és vidéki akadémiaikon fejlődő labdarúgók valóban eltérő társadalmi helyzetűek, illetve többségük szüleinek vagy testvéreinek korábban szintén a labdarúgás volt a fő sportáguk. Az objektív és szubjektív anyagi tőke szempontjából azonban nincsenek szignifikáns különbségek a vidék-főváros akadémistái között, illetve a kulturális tőke esetében sem. A vallásosság tekintetében az akadémisták 54 %-a tekinthető vallásosnak, így a megkérdezettek több mint fele, ami szintén ellentétes eredményként értelmezhető előzetes felvetésünkhöz képest

A vizsgálat legfontosabb eredményei

	Sportolt-e valamelyik szülőd vagy testvéred valamely sportágban? (N=547)			
	Igen (%)	Nem (%)	Összesen (%)	Összesen (fő)
Vidéki akadémiaik labdarúgói	75	25	100	300
Fővárosi akadémiaik labdarúgói	83	17	100	247

p=0,032

A bal oldali ábrán az akadémisták számát szemléltettük az egyes régiók akadémiainak tükrében. A számítását követően látható, hogy a Központi régió akadémistáinak száma az egész ország akadémistáinak 42 %-át adják, tehát az akadémista populáció majdnem fele fővárosi akadémiaikban található meg. Az ez alatt található ábrán mindezen adatokat levetítettük ezer 10-19 évesre, így pedig megkaphattuk, hogy régióként hány százalék akadémista található a 10-19 éves korosztályok között ezer főre levetítve. Azt mindenképpen szükséges megjegyezni, hogy érdemes óvatosan bánni a kapott eredményekkel, mindez hatványozottan igaz a fővárosi akadémiaik esetében, ahol az akadémiaik felvevőközvetének határai átnyúlhatnak esetleg másik régiókba is. Az adatokból kitűnik, hogy a Központi régió akadémiaik foglalkoztatják a legtöbb akadémistát (11,5) ezer 10-19 éves ottani populációra levetítve, mindezekkel szemben az észak-magyarországi régióban jut a legkevesebb akadémista (2,3) ugyanerre a korosztályra. Azonban itt szintén fontos megjegyeznünk, hogy ebben a régióban mindösszesen egy akadémia (Diósgyőri Labdarúgó Akadémia) található, ebből kifolyólag pedig lényegesen kevesebb a mérési lehetőség. A Központi régió akadémista létszámának kiemelkedése magyarázható azzal is, hogy a szakmai vezetők interjúi alapján egy-egy fővárosi intézménynek nagyobb lehetősége van a fővárosba csábítani egy-egy fiatal, mint egy vidékinek a fővárosból. Mindezek miatt pedig a vidéki akadémiaik hátrányban érezhetik magukat, hiszen korlátozottabbak a lehetőségeik a toborzás kapcsán, így inkább a szomszédos megyékből, régiókból vagy pedig az alközpontjaikból tudnak rekrutálni akadémistát. Ha az esélyeket vesszük figyelembe, akkor az is kitűnik az adatokból, hogy a keleti-régióban ötször nagyobb lehet az esély bekerülni egy-egy akadémiaira, mintsem az északi régióban. Az interjúk beszélgetésekből tudhatjuk, hogy nem minden intézmény bentlakásos formában működik, így a szülők is igyekeznek olyan akadémiaik választani gyermeküknek, amelyeknél a bejárás megoldott, így nem szükséges kollégiumban elhelyezni őket. Ez pedig azt segítheti elő, hogy a fiatal növendékek a hétvégeket is a családdal tudják együtt tölteni, hiszen ezáltal a hazajárás megoldott.

Az objektív anyagi helyzet felméréséhez első lépésként létrehoztunk egy objektív anyagi indexet, amely során kétértékűvé (0 vagy 1) alakítottuk az objektív anyagi helyzetre vonatkozó változókat (saját lakás, családi ház, Plazma TV, LCD TV, asztali számítógép vagy laptop otthoni internet hozzáféréssel, táblagép, e-book olvasó, mobil-internet, mosogatógép, klíma, okostelefon), a minimum érték 0, a maximum érték pedig 8 volt. Az indexalkotás után futtattuk le az elemzést a vidéki és a fővárosi akadémiaik akadémistáira, az eredményeinket pedig az alábbi ábra tartalmazza. Ami látható, hogy nincs szignifikáns különbség a vidéki és a fővárosi akadémisták között az objektív anyagi helyzet kapcsán, az átlag 7,19 lett mindkét csoport akadémistáit összevetve. A vidéki akadémiaik növendékeinek objektív anyagi helyzete (7,18) ezen eredmények alapján átlag alattinak, míg a fővárosi akadémisták helyzete (7,21) átlag felettinek bizonyult.

Az általunk vizsgált labdarúgó akadémisták objektív anyagi helyzete mellett kíváncsiak voltunk a szubjektív anyagi helyzetére is. Ennek a felméréséhez megkérdeztük őket a kérdőívben, hogy milyennek ítélik meg a saját családjuk anyagi helyzetét, a válaszokból pedig két kategóriát alkottunk (0=nem telik jelentősebb kiadásokra, 1=jelentősebb kiadásokra is telik). A keresztábra elemzést követően nem találtunk szignifikáns különbséget (p=0,968) a szubjektív anyagi helyzetre vonatkozóan a fővárosi és a vidéki akadémiaik akadémistái között, így nincs különbség a két kategória növendékei között ebben a tekintetben. A fővárosi akadémisták 66, míg a vidéki akadémisták 67 %-nak megítélése szerint jelentősebb kiadásokra is telik a háztartásukban.

A legutolsó ábrán arra voltunk kíváncsiak, hogy az általunk vizsgált labdarúgó akadémisták miképpen jellemezték magukat a vallásossággal kapcsolatosan. Az elemzéseket követően látható, hogy a vidéki és a fővárosi intézményekben fejlődő akadémisták között szignifikáns (p=0,048) különbség mutatkozik a vallási nézeteiket górcső alá véve. A vidéki akadémisták ugyanis jóval többen (12 %) vallották magukat az egyház tanítása szerinti vallásosnak, mint a fővárosi intézményekben fejlődő növendékek (7 %). A leggyakoribb válaszként a „magam módján vallásos” lehetőséget jelölték a fiatalok, azonban itt is a vidéki akadémisták 21 fővel többen választották ezt az opciót a fővárosi társaiknál. A „nem vagyok vallásos” lehetőséget közel azonos arányban (27 és 29 %) választották az akadémisták, így ebben nem mutatkozott jelentős különbség közöttük. Ha a 2016-os Ifjúságkutatás vallásosságra vonatkozó elemzési eredményeit vizsgáljuk meg, akkor láthatjuk, hogy eredményeink közel azonosak az abban megkérdezett 15-29 évesek válaszaival: a 2016-os eredmények alapján ugyanis a megkérdezett fiatalok 43 %-a vallotta magát vallásosnak a maga módján, míg közel 41 %-uk tekinti magát nem vallásosnak.

A labdarúgó akadémisták objektív, szubjektív anyagi helyzetének és vallásosságának az elemzése

	Átlag	N	Std. Deviation	Minimu m	Maximu m
Vidéki akadémiaik labdarúgói	7,18	296	,98	4	8
Fővárosi akadémiaik labdarúgói	7,21	243	1,117	0	8
Teljes	7,19	539	1,04	0	8

	Akadémisták szubjektív anyagi helyzete (N=546)		
	Nem telik jelentősebb kiadásokra (%)	Jelentősebb kiadásokra is telik (%)	Összesen
vidéki akadémiaik labdarúgói	33	67	302
fővárosi akadémiaik labdarúgói	34	66	244

	A következő kijelentések közül melyikkel tudnád magad a leginkább jellemezni? (N=545)					
	Vallásos vagyok, az egyház tanítását követem (%)	Vallásos vagyok a magam módján (%)	Nem tudom megmondani (%)	Nem vagyok vallásos (%)	Határozottan más a meggyőződésem (%)	Összesen (N)
vidéki akadémiaik labdarúgói	12	44	16	27	1	300
fővárosi akadémiaik labdarúgói	7	45	14	29	5	245